

سازمان حقوق بشر ایران

اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر: قربانیان مجازات مرگ بدون هزینه سیاسی

فهرست مطالب

پیش‌گفتار	۳
حقایق آماری	۴
مروری بر روند اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر	۶
برخی پرونده‌ها	۷
جنبش علیه اعدام‌های مواد مخدر	۹
چه باید کرد	۱۰
منابع	۱۰

جلد: عکس ۱۳۰ از ۳۰۵ نفری که در سال ۲۰۲۳ به جرم مواد مخدر در ایران اعدام شدند.

© Iran Human Rights (IHRNGO) 2023
World Day Against the Death Penalty
10 October 2023
www.iranhr.net

: @IHRights |

: @iranhumanrights |

: @humanrightssiran

پیش‌گفتار

«مجازات مرگ، شکنجه‌ای برگشت‌ناپذیر»: این موضوعی است که برای بیست‌ویکمین سالروز جهانی مبارزه با مجازات اعدام در نظر گرفته شده است. به همین مناسبت، سازمان حقوق بشر ایران استفاده از مجازات مرگ به‌عنوان «مبارزه با مواد مخدر» را برجسته می‌کند که از سال ۲۰۱۰ تاکنون جان دست‌کم ۳۹۹۰ نفر را در ایران گرفته است. در حقیقت، طی ۱۴ سال گذشته (از سال ۲۰۱۰ میلادی تا ۱۰ اکتبر ۲۰۲۳)، تعداد افرادی که به اتهامات مرتبط با مواد مخدر اعدام شده‌اند، بیش از اعدام‌شدگان با هرگونه اتهام دیگری بوده است. از میان ۷۵۳۰ مورد اعدام که سازمان حقوق بشر ایران از سال ۲۰۱۰ تاکنون ثبت کرده، ۵۳ درصدشان برای اتهامات مرتبط با مواد مخدر بوده است.

در قلمرو قضایی دادگاه‌های بدنام انقلاب که اعدام‌های سیاسی نیز در حوزه‌ی مسئولیت آن‌هاست، متهمان مرتبط با مواد مخدر برای اعتراف اجباری به‌طور سیستماتیک شکنجه می‌شوند، از دسترسی به وکیل محروم‌اند و در دادگاه‌های جعلی بدون روال عادلانه دادرسی محاکمه می‌شوند. مجازات اعدام، ابزاری برای سرکوب سیاسی است و متهمان بی‌صدای مواد مخدر به‌عنوان گوشت دم توپ، خوراک این ماشین سرکوب می‌شوند. این متهمان قربانیانی‌اند که اعدامشان هزینه سیاسی چندانی در پی ندارد و اعدام‌های مخفیانه گروهی آن‌ها به‌زحمت خبرساز می‌شود.

به‌دنبال اصلاحیه سال ۲۰۱۷ قانون مبارزه با مواد مخدر که به‌دلیل فشارهای بین‌المللی ارائه شد، تعداد اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر به‌طور متوسط به ۲۶ مورد در سال کاهش یافت؛ اما در سال ۲۰۲۱ این روند در عمل معکوس شد و افزایش آن ادامه پیدا کرد، تاجایی که در سال ۲۰۲۳، از آغاز سال تا ۱۰ اکتبر، دست‌کم ۳۰۵ اعدام مرتبط با مواد مخدر ثبت شد. در سال ۲۰۲۳ تعداد اعدام‌های به‌اتهامات مرتبط با مواد مخدر بار دیگر از مجموع اعدام‌ها برای تمام اتهامات دیگر بیشتر بود. در سطح بین‌المللی، ایران همچنان در صدر اعدام‌کنندگان متهمان به جرایم مرتبط با مواد مخدر قرار دارد. از میان ۲۸۵ اعدام مرتبط با مواد مخدر که سازمان بین‌المللی «کاهش آسیب» سال ۲۰۲۲ در سراسر جهان ثبت کرده، ۹۸.۴ درصد آن‌ها در ایران انجام شده است.^۱

با این حال، جامعه بین‌الملل به‌طور کلی در مورد این افزایش تصاعدی اعدام‌ها سکوت کرده است. سازمان حقوق بشر ایران ضمن انتشار این گزارش، از کشورهای عضو می‌خواهد که از تأمین مالی پروژه‌های دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد (UNDOC) در رابطه با قاچاق مواد مخدر در ایران دست بکشند و هرگونه همکاری و تأمین مالی را مشروط بر توقف فوری اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر اعلام کنند.

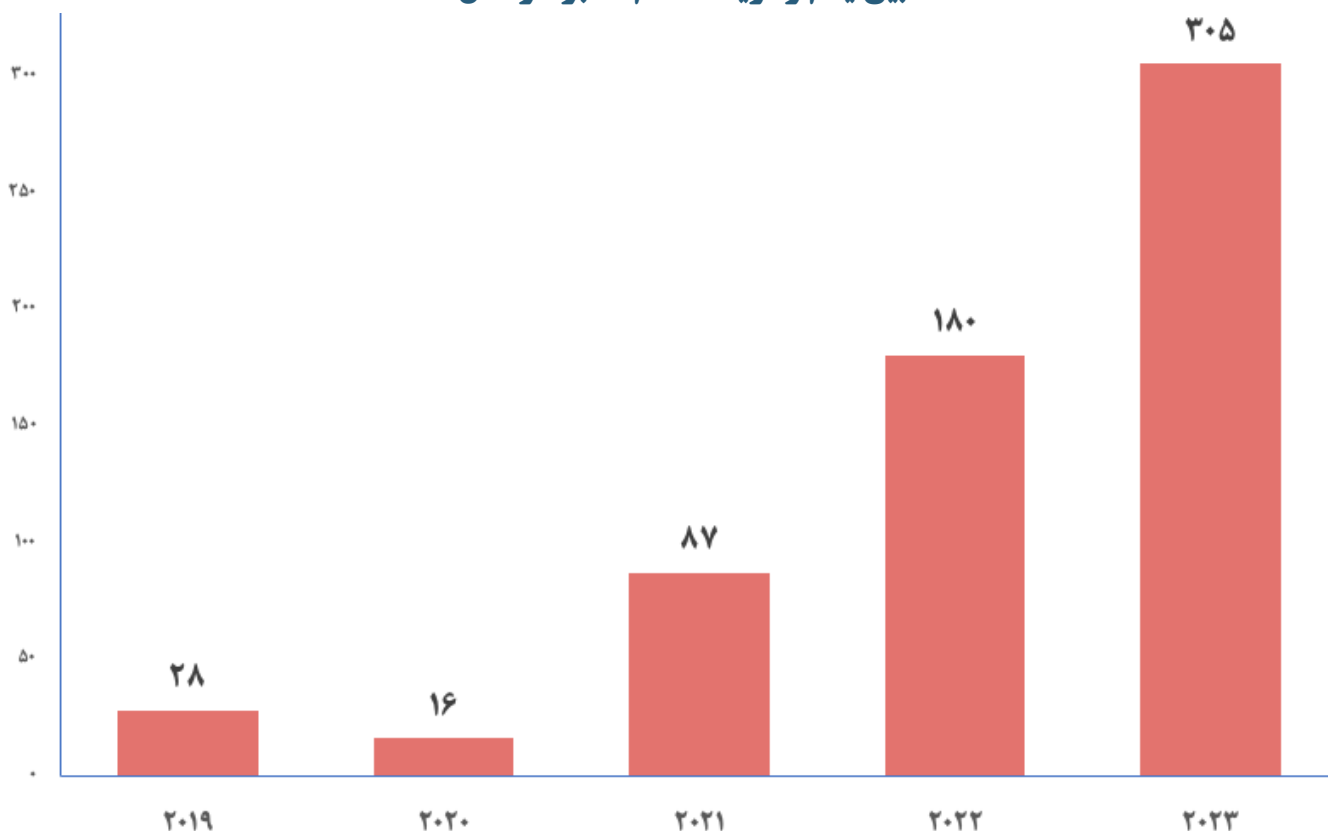
محمود امیری‌مقدم، مدیر این سازمان گفت: «مقام‌های جمهوری اسلامی بارها اعتراف کرده‌اند که مجازات اعدام مانع قاچاق مواد مخدر نمی‌شود. اما آن‌ها همچنان به اجرای اعدام‌ها ادامه می‌دهند، زیرا برای جلوگیری از اعتراضات بیشتر، به القای ترس در جامعه نیاز دارند. اعدام‌شدگان برای اتهامات مرتبط با مواد مخدر از به‌حاشیه‌رانده‌شده‌ترین گروه‌های جامعه‌اند و قربانیان کم‌هزینه ماشین اعدام رژیم محسوب می‌شوند.»

او افزود: «مقام‌های جمهوری اسلامی از همکاری دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد برای مشروعیت‌بخشیدن به اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر استفاده می‌کنند. سازمان ملل متحد نباید اجازه بدهد یکی از اداراتش در آنچه که براساس قوانین بین‌المللی نقض جدی حقوق بشر تلقی می‌شود، شریک جرم باشد.»

حقایق آماری

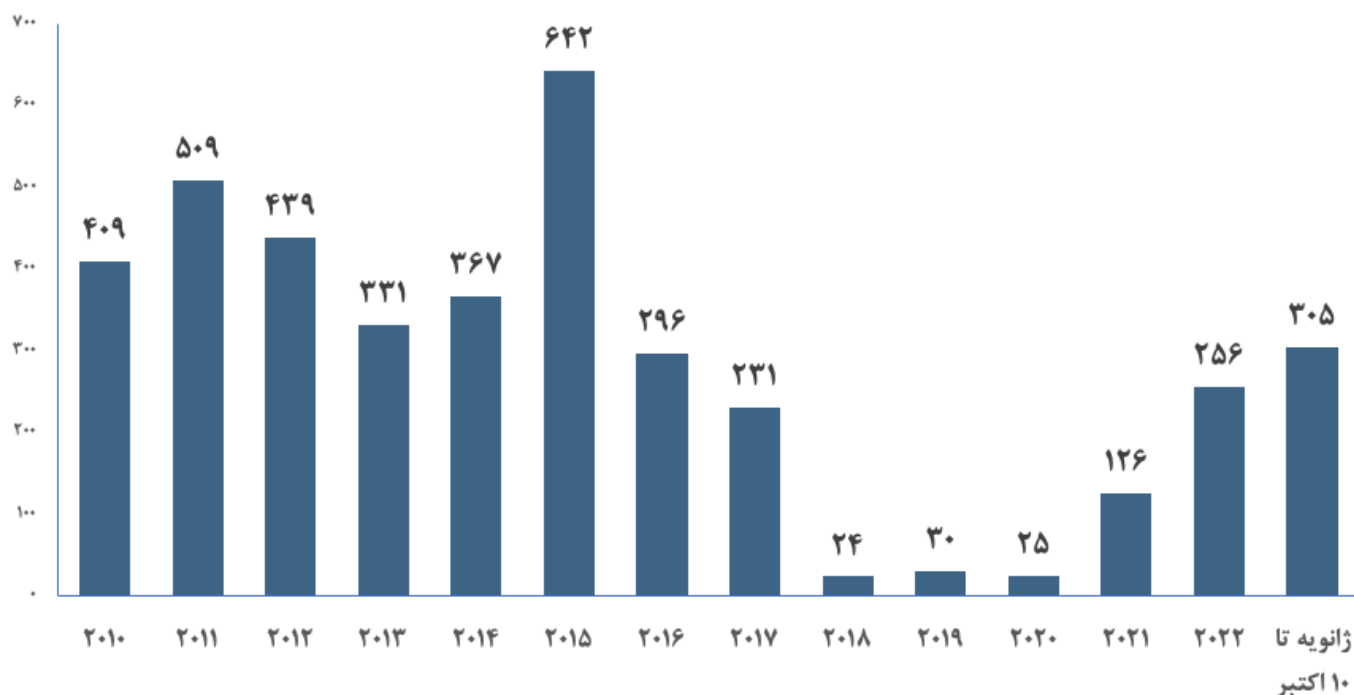
- از سال ۲۰۱۰ تا ۱۰ اکتبر ۲۰۲۳ دست کم ۳۹۹۰ نفر برای اتهامات مرتبط با مواد مخدر اعدام شده‌اند.
- از زمان اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر در سال ۲۰۱۷ تاکنون دست کم ۷۶۶ نفر برای اتهامات مرتبط با مواد مخدر اعدام شده‌اند.
- منابع رسمی تنها ۳ درصد از اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر را که سازمان حقوق بشر ایران از زمان اصلاحیه سال ۲۰۱۷ ثبت کرده است، اعلام کرده‌اند. این میزان در مورد کل اعدام‌ها ۲۰ درصد است.
- از سال ۲۰۱۰ تاکنون دست کم ۸ کودک-مجرم با اتهامات مرتبط با مواد مخدر اعدام شده‌اند.
- از سال ۲۰۱۰ تاکنون دست کم ۹۴ زن برای اتهامات مرتبط با مواد مخدر اعدام شده‌اند.
- از سال ۲۰۲۱ تاکنون دست کم ۲۷۴ بلوچ با اتهامات مرتبط با مواد مخدر اعدام شده‌اند که ۴۰ درصد از کل اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر در این بازه زمانی بوده است. این در حالی است که شهروندان بلوچ بین ۲ تا ۵ درصد از کل جمعیت ایران‌اند.

مقایسه آمار اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر در پنج سال اخیر؛ بین یکم ژانویه تا دهم اکتبر هر سال

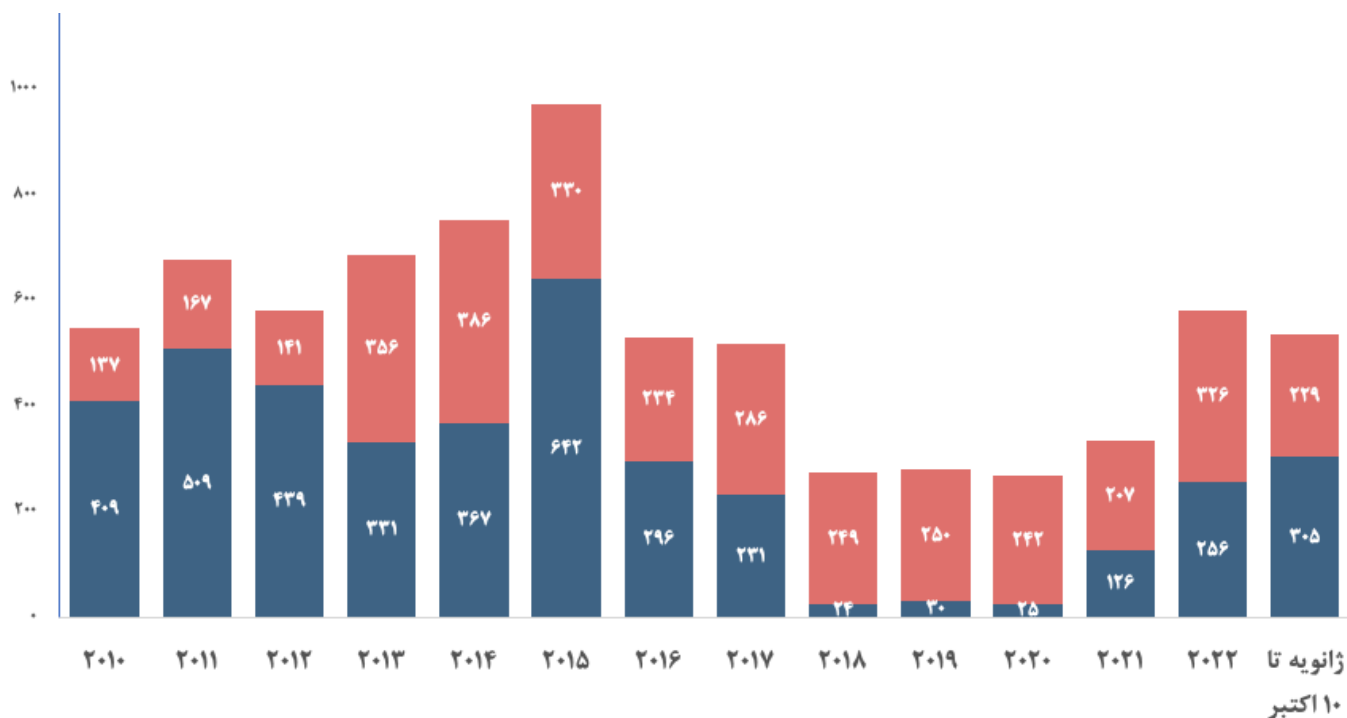
اصلاحیه سال ۲۰۱۷ قانون مبارزه با مواد مخدر به کاهش اعدام‌ها از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ منجر شده بود، اما در سال ۲۰۲۱ این روند در عمل معکوس شد و از آن زمان تاکنون، تعداد اعدام‌ها با سرعت نگران‌کننده‌ای افزایش یافته است.

اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر؛ ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳

اتهامات مرتبط با مواد مخدر تحت اختیارات قضایی دادگاه‌های انقلاب از سال ۲۰۱۰ تاکنون به بیشترین تعداد اعدام‌ها منجر شده‌اند.

مقایسه تمام اعدام‌ها با اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر؛ ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳

نمودار مقایسه‌ای از تعداد اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر در فاصله اول ژانویه تا ۱۰ اکتبر طی ۵ سال گذشته. تعداد اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر در سال ۲۰۲۳ (از اول ژانویه تا ۱۰ اکتبر) نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۲۲ میلادی، ۶۹ درصد افزایش داشته و نزدیک به ۲۰ برابر این رقم در سال ۲۰۲۰ بوده است.

مروری بر روند اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر

جمهوری اسلامی نخستین بار در سال ۱۹۸۰ میلادی (۱۳۵۹ شمسی) به کارگیری اعدام به عنوان مجازاتی برای جرایم مرتبط با مواد مخدر را تصویب کرد و از آن زمان تاکنون افراد بی شماری را در سراسر ایران پای چوبه‌های دار فرستاده است. از زمانی که سازمان حقوق بشر ایران در سال ۲۰۰۸ ثبت نظام‌مند اعدام‌ها در ایران را آغاز کرد، اتهامات مرتبط با مواد مخدر بیش از هر اتهام دیگری، من جمله قتل، به مجازات مرگ منجر شده است. قوانین مبارزه با مواد مخدر در طول دهه‌ها اصلاحات متعددی را از سر گذرانده‌اند و جدیدترین آن‌ها در سال ۲۰۱۷ میلادی (۱۳۹۶ شمسی) این امید را ایجاد کرد که شاید در نهایت بتواند منجر به توقف کامل اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر شود. اصلاحیه‌ای که نتیجه فشارهای بین‌المللی بود، به کاهش موارد اعدام مردان برای اتهامات مرتبط با مواد مخدر (میانگین ۲۶ اعدام سالانه از ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰) و توقف کامل اعدام زنان با این اتهامات تا سال ۲۰۲۱ میلادی (۱۴۰۰ شمسی) منجر شد، اما ضمانتی برای ادامه این روند وجود نداشت.^۲ در سال ۲۰۲۱، اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر در مقایسه با سال ۲۰۲۰ پنج برابر شد و در این میان، پنج زن هم اعدام شدند. در سال ۲۰۲۲، این تعداد بیش از دو برابر شد و به ۲۵۶ مورد اعدام مرتبط با مواد مخدر رسید و سه زن هم به همین دلیل اعدام شدند. در سال ۲۰۲۳ تا تاریخ دهم اکتبر (۱۸ مهر ۱۴۰۲) دست کم ۳۰۵ نفر در ایران برای اتهامات مرتبط با مواد مخدر اعدام شده‌اند که در بازه زمانی مشابه، این رقم در سال ۲۰۲۲ میلادی، ۱۸۰ نفر، در سال ۲۰۲۱ میلادی، ۸۷ نفر و در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۱۹ میلادی به ترتیب ۱۶ و ۲۸ نفر بوده است.

ایران با به کارگیری مجازات اعدام علیه متهمان به جرایم مرتبط با مواد مخدر، تعهدات خود براساس معاهدات بین‌المللی، از جمله میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR) و کنوانسیون بین‌المللی حقوق کودک (CRC)، را نقض می‌کند. ماده ۶ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، ضمن مشخص کردن حق ذاتی زندگی، تأکید می‌کند که مجازات مرگ فقط برای «جرایم بسیار جدی» قابل اعمال است. کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد در اظهارنظری عمومی در مورد ماده ۶ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی اعلام کرد که «اصطلاح «جرایم بسیار جدی» باید به صورت محدودی تفسیر و تنها بر جرایم فوق‌العاده سنگین، شامل قتل عمد، اطلاق شود.»

ماده ۷ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، «شکنجه و مجازات‌های ظالمانه، تحقیرآمیز و غیرانسانی» را ممنوع و ماده ۱۴ روند قضایی و دادرسی عادلانه را مقرر می‌کند و به طور خاص به اهمیت سیستم قضایی مستقل، دسترسی به وکیل و همچنین وادار نکردن افراد به شهادت علیه خود یا اعتراف به جرم می‌پردازد. متهمان به جرایم مرتبط با مواد مخدر به طور سیستماتیک تحت شکنجه جسمی و روانی قرار می‌گیرند تا وادار به اعتراف علیه خود شوند. همچنین رسیدگی به اتهامات مرتبط با مواد مخدر در صلاحیت دادگاه‌های انقلاب است که آشکارا متهمان را در دادگاه‌های جعلی بدون حق دسترسی به وکیل و روند قضایی و دادرسی عادلانه، محکوم می‌کنند.

علاوه بر این، فقدان شفافیت در مورد اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر در مقایسه با سایر اعدام‌ها بیشتر است. منابع رسمی تنها ۱۶ مورد از ۳۰۵ اعدام مرتبط با مواد مخدر در سال ۲۰۲۳ و تنها ۳ درصد از این دسته اعدام‌ها را طی سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۳ گزارش کرده‌اند، در حالی که ۲۰ درصد از کل اعدام‌ها به صورت رسمی اعلام شده‌اند. اشاره به این نکته ضروری است که ارقام ارائه شده در این گزارش مطلقاً حداقلی است. تنها اعدام‌هایی که به طور رسمی گزارش شده‌اند، به علاوه گزارش‌های غیررسمی اعدام که دو منبع مستقل تأییدشان کرده باشند، در این گزارش آمده است.

از سوی دیگر، اقلیت‌های اثنیک بلوچ در آمار اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر حضور به شدت پررنگی دارند. در فوریه ۲۰۱۶ (اسفند ماه ۱۳۹۴) معاون رئیس جمهوری اسلامی ایران در امور زنان و خانواده در مصاحبه‌ای رسمی با اشاره به اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر، گفت: «ما روستایی را در سیستان و بلوچستان داریم که تمامی مردان آن روستا اعدام شده‌اند.»^۳

برخی پرونده‌ها

نام بردن از تمام قربانیان اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر ایران در این گزارش کوتاه امکان‌پذیر نیست. اما چند پرونده که در پی می‌آید، تا اندازه‌ای بیانگر میزان بی‌عدالتی در پرونده‌های زندانیان محکوم به اعدام با اتهامات مرتبط با مواد مخدر طی ۱۴ سال گذشته است.

زهرا بهرامی

معترضی که با اتهام مواد مخدر اعدام شد

زهرا بهرامی، شهروند ایرانی-هلندی با پرونده‌ای پر از ابهام در روندی غیرشفاف و احتمالاً با انگیزه‌های سیاسی در تاریخ ۸ بهمن ۱۳۸۹ اعدام شد. زهرا در جریان تظاهرات عاشورای ۸۸ بازداشت و ابتدا در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران با اتهام‌هایی نظیر «اقدام علیه امنیت ملی، تبلیغ علیه نظام، محاربه و عضویت در انجمن پادشاهی» به اعدام محکوم شد. اندکی بعد، اتهام‌های مرتبط با مواد مخدر به او تفهیم و به همین اتهام اعدام شد. بسیاری بر این باورند که اتهام‌های مرتبط با مواد مخدر در پرونده او ساختگی بوده است.^۴

سعید صدیقی

اعتراف زیر شکنجه و محکومیت در محاکمه‌ای ۳۰ دقیقه‌ای

سعید صدیقی مغازه‌داری بود که با اتهامات مرتبط با مواد مخدر دستگیر و برای اعتراف اجباری تحت شکنجه قرار گرفت. او وکیل خود را برای نخستین بار پانزده دقیقه قبل از محاکمه ملاقات کرد و دادگاهش تنها کمتر از ۳۰ دقیقه طول کشید. با وجود کارزاری بین‌المللی برای نجات جان سعید، اول آبان‌ماه ۱۳۹۱ (۲۲ اکتبر ۲۰۱۲) او همراه با ۹ نفر دیگر در زندان اوین اعدام شد.^۵ پرونده او نخستین مورد مجازات اعدام برای مواد مخدر بود که توجه بین‌المللی را به خود جلب کرد.

محمود براتی

حین تلاش برای نجات جان برادر محکوم به اعدامش، برای او هم پاپوش دوختند

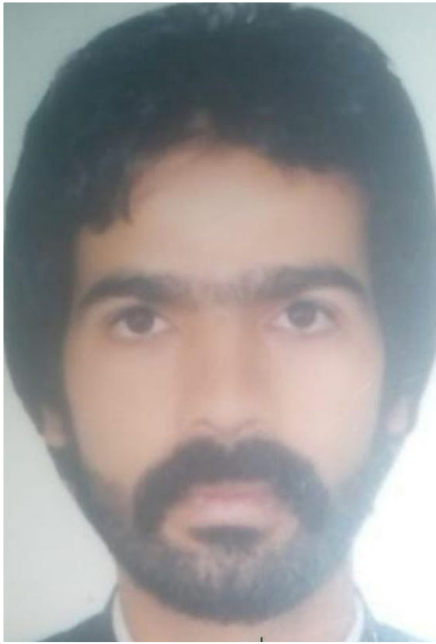
محمود براتی معلم دبستان بود و در کنارش در یک آژانس تاکسی سرویس هم کار می‌کرد. در تابستان سال ۸۵ (سال ۲۰۰۶ میلادی) احمد، برادر محمود براتی، به اتهام حمل و نگهداری نیم کیلوگرم کراک در شهر رباط کریم بازداشت و به اعدام محکوم شد. در پی آن، محمود همراه با مادر و خواهرش برای نجات جان برادر اقدام کرد. او پس از کشف هویت دوستی که مواد مخدر را برای فروش در اختیار احمد گذاشته بود، ماه‌ها تلاش کرد تا متقاعدش کند که پا پیش بگذارد و برای نجات برادرش حقیقت را بیان کند؛ اما خود آن دوست هم با پنج‌ونیم کیلوگرم کراک بازداشت شد و چون فکر می‌کرد محمود او را لو داده است، برای گرفتن انتقام، گفت که مواد کشف‌شده را از محمود و مادر و خواهرش خریده است. وقتی محمود برای اعتراف تحت شکنجه بود، بازجوها به او گفتند که باید اعتراف کند تا مادر و خواهرش آزاد شوند و می‌تواند در دادگاه اعترافش را پس بگیرد. با وجود این، ادعای بی‌گناهی او در دادگاه رد شد. آن دوست هم زمانی که متوجه شد محمود او را لو نداده است، نامه‌ای به دادگاه نوشت که آن هم نادیده گرفته شد؛ او پیش از اعدام خودش در تلاش برای نجات جان محمود، بار دیگر نامه‌ای نوشت که آن هم بی‌په‌وده بود. محمود ۱۶ شهریورماه ۱۳۹۴ (هفتم سپتامبر ۲۰۱۵) در زندان قزل‌حصار اعدام شد.^۶

خضر قوی‌دل

حکم اعدامش ۱۰ ماه پس از اجرا نقض شد

خضر قوی‌دل سال ۱۳۹۲ شمسی (۲۰۱۳ میلادی) همراه با دو نفر دیگر به اتهام حمل موادمخدر از نوع شیشه در ارومیه بازداشت و در دادگاه انقلاب به اعدام محکوم شد. زمانی که ۲۰ شهریورماه ۱۳۹۹ او در زندان مرکزی ارومیه اعدام شد، پرونده‌اش هنوز در دیوان‌عالی کشور درحال بررسی بود.^۷ ۱۰ ماه بعد، در تیرماه سال ۱۴۰۰ دیوان‌عالی حکم خضر قوی‌دل را نقض کرد و حکم هم‌پرونده‌اش را که او هم به اعدام محکوم شده بود، به ۳۰ سال زندان تقلیل داد. به خانواده خضر گفته شد که شکایت کنند تا براساس حق قانونی‌شان پول دیه (خون‌بها) را بگیرند. آن‌ها به سازمان حقوق بشر ایران گفتند: «اگر میلیاردها تومان هم بدهند، دیگر جای او را برای ما نمی‌گیرد.»^۸

نعمت‌الله براهویی

زندانی بلوچی که بدون اطلاع قبلی برای اعدام برده شد

نعمت‌الله براهویی بلوچ و پدر سه دختر بود. او دو سال را در صف اعدام سپری کرده بود که بدون هرگونه اطلاع قبلی، ۱۶ آبان‌ماه ۱۴۰۱ از خواب بیدارش کردند و گفتند برای اعدام می‌برندش. او به علت مقاومت، به دست زندانبانان کشته شد. باین حال، به منظور پرهیز از ایجاد مشکل قضایی برای مأموران، جسد بی‌جان در زندان مرکزی زاهدان به دار آویخته شد تا علت مرگ، اجرای حکم اعدام اعلام شود.^۹ در سال ۲۰۲۲ میلادی ۳۰ درصد از کل اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر، از بلوچ‌ها بودند.

محمدرسول شه‌بخش

با وجود ۴ بار نقض حکم در دیوان‌عالی، اعدام شد

محمدرسول شه‌بخش مرد بلوچ ۴۴ ساله‌ای بود که بابت اتهام مرتبط با مواد مخدر با شلیک مستقیم نیروهای نظامی و اصابت ۸ گلوله به ناحیه شکم و پاها، مجروح و بازداشت شده بود. دادگاه انقلاب او را بدون دسترسی به وکیل محاکمه و به اعدام محکوم کرد. دیوان‌عالی کشور چهار بار حکم اعدامش را نقض کرده بود، اما قاضی قربانی، رئیس شعبه یک دادگاه انقلاب کرمان، گفته بود: «تو باید اعدام بشی.» محمدرسول روز ۱۸ دی‌ماه ۱۴۰۱ همراه با یک زندانی بلوچ دیگر به نام اخترمحمد (با نام خانوادگی نامعلوم) در زندان مرکزی کرمان اعدام شد.^{۱۰}

جنبش مقابله با اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر

محکومان به اعدام با اتهامات مرتبط با مواد مخدر از جمله بی‌صداترین قربانیان مجازات مرگ در ایران محسوب می‌شوند و بدون قوه قضاییه مستقل، راهی برای دستیابی به عدالت ندارند. برخلاف متهمان به قتل که شاکیان خصوصی (خانواده قربانی) دارند و امکان متقاعد کردن آنان برای بخشش متهم وجود دارد، خانواده متهمان به جرایم مرتبط با مواد مخدر راهی برای نجات جان عزیزان خود ندارند. با وجود این، سال گذشته در میان خانواده‌های زندانیان محکوم به اعدام برای اتهامات مرتبط با مواد مخدر جنبشی عدالت‌خواهانه شکل گرفته که جامعه مدنی نیز حمایت از آن را درپیش گرفته است.

پیش از شروع اعتراضات سراسری «زن، زندگی، آزادی»، در ۱۵ شهریورماه ۱۴۰۱ خانواده‌های محکومان به اعدام با اتهام‌های مرتبط با مواد مخدر، به مدت دو هفته مقابل ساختمان قوه قضاییه و مجلس تجمع اعتراضی برگزار کردند. این اعتراضات با خشونت سرکوب و به دستگیری معترضان منجر شد و تنها با شروع اعتراضات سراسری پایان یافت. این اعتراضات در فوریه ۲۰۲۳ از سر گرفته شد.^{۱۱}

فرهاد قهرمانی، ۳۲ ساله، ۲۰ شهریورماه ۱۴۰۱ در تجمع برای اعتراض به مجازات اعدام، مقابل ساختمان قوه قضاییه تهران دستگیر شد. او که پدرش، محمدتقی قهرمانی، در سال ۲۰۱۱ اعدام شده است، در سخنرانی پرشوری در این تجمع اعتراضی گفت: «کشیده‌ام! این درد را با پوست و گوشت و استخوانم کشیده‌ام! دلم نمی‌خواهد هموطنانم اعدام شوند، ما نمی‌خواهیم هیچ‌کس اعدام شود و نباید اعدام بشود!»^{۱۲} فرهاد که در زندان اوین محبوس بود، ۲۳ مهرماه ۱۴۰۱ در جریان حمله به این زندان مجروح شد.^{۱۳} او پس از مدت کوتاهی بدون دریافت هیچ‌گونه رسیدگی پزشکی برای جراحاتش به ندامتگاه تهران بزرگ منتقل شد. فرهاد قهرمانی هفتم آذر از طریق ویدئوکنفرانس و بدون وکیل محاکمه شد. اتهامات او شامل «اجتماع و تبانی علیه امنیت ملی» و «اخلال در نظم عمومی» است. فرهاد به شش ماه حبس تعزیری و ۲۵ ضربه شلاق محکوم و پس از گذراندن دوران محکومیت خود در هفتم اسفند سال گذشته آزاد شد.

خانواده‌های محکومان به اعدام با اتهام‌های مرتبط با مواد مخدر، در ۲۶ دی‌ماه ۱۴۰۱ بار دیگر مقابل ساختمان قوه قضاییه در تهران تجمع کردند تا مانع اعدام عزیزانشان که پشت میله‌ها بودند بشوند. آن‌ها پلاکاردهایی در دست داشتند که رویشان نوشته شده بود: «نه به اعدام مواد مخدر» و «پدرم را اعدام نکنید».

در تاریخ ۲۰ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ در پی انتقال دست‌کم سه نفر به سلول انفرادی برای آماده‌سازی به‌منظور اعدام برنامه‌ریزی شده در زندان قزل‌حصار کرج، خانواده‌های زندانیان محکوم به اعدام مقابل در این زندان تجمع کردند. به گفته منابع خبری سازمان حقوق بشر ایران، مأموران حکومتی با باتون و چماق به خانواده‌های معترض حمله کردند، آن‌ها را مورد ضرب‌وشتم قرار دادند و همچنین تیر هوایی و گاز اشک‌آور و گلوله‌های پینت‌بال به سمتشان شلیک کردند. به‌دنبال آن، بستگان یکی از زندانیان به‌دلیل جراحات ناشی از ضربات چماق، در وضعیت وخیم به بیمارستان منتقل شد.^{۱۴} حسین پنجک، عبدالحسین امامی‌مقدم و بابک آقایی که هر سه با اتهامات مرتبط با مواد مخدر به اعدام محکوم شده بودند، چند ساعت بعد اعدام شدند.^{۱۵}

خانواده‌های زندانیان محکوم به اعدام با اتهام‌های مرتبط با مواد مخدر بار دیگر سوم خردادماه ۱۴۰۲ (۲۴ ماه مه ۲۰۲۳) مقابل ساختمان قوه قضاییه تهران تجمع کردند تا به مجازات اعدام اعتراض کنند. آن‌ها پلاکاردهایی در دست داشتند که رویشان نوشته شده بود: «نه به اعدام مواد مخدر»، «بابامو اعدام نکنید» و «نه به اعدام».

چه باید کرد؟

- از مقامات ایران بخواهید که اجرای مجازات مرگ را تعلیق و به سمت لغو مجازات اعدام حرکت کند.
- از اصلاحات اساسی در سیستم قضایی ایران که در حال حاضر حداقل استانداردهای بین‌المللی را برآورده نمی‌کند، حمایت کنید، از جمله در زمینه پایان دادن به اعترافات اجباری، شکنجه و برقراری دادگاه‌های انقلاب.
- تعیین بودجه و همکاری دوجانبه و بین‌المللی به‌ویژه در پروژه‌های «دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد» برای دستیابی به نتایج روشن از نظر رعایت استانداردهای حقوق بشری و اطمینان از این که هیچ‌گونه برنامه سرمایه‌گذاری، تأمین مالی، تجارت و همکاری با ایران برای مشارکت، تسهیل یا پشتیبانی از انجام اعدام، یا هرگونه نقض دیگر قوانین بین‌المللی حقوق بشر صورت نگیرد.

منابع

- ۱ <https://hri.global/flagship-research/death-penalty/the-death-penalty-for-drug-offences-global-overview> ۲۰۲۲
- ۲ به صفحه ۲۰ گزارش سالانه اعدام در ایران: سال ۲۰۱۷ در لینک زیر مراجعه کنید: https://iranhr.net/media/files/Rapport_iran pdf.MD۲۰۰۹۰۳۱۸-gb-۲۰۱۸
- ۳ <https://www.theguardian.com/world/2016/feb/26/all-adult-males-in-one-iranian-village-executed-for-drug-offences-official-says> ۲۶/feb/۲۰۱۶
- ۴ <https://iranhr.net/en/articles/666>
- ۵ <https://iranhr.net/fa/articles/1811>
- ۶ <https://iranhr.net/fa/articles/2309>
- ۷ <https://iranhr.net/fa/articles/4422>
- ۸ <https://iranhr.net/fa/articles/4793>
- ۹ <https://iranhr.net/fa/articles/5577>
- ۱۰ <https://iranhr.net/fa/articles/5692>
- ۱۱ <https://iranhr.net/fa/articles/5476>
- ۱۲ ویدیوی صحبت‌های فرهاد قهرمانی در تجمع: <https://x.com/IHRRights/status/20=s?164960462760.271.0528>
- ۱۳ <https://iranhr.net/fa/articles/5519>
- ۱۴ ویدیوی مرتبط با این حمله: <https://x.com/IHRRights/status/20=s?1656246118191705297>
- ۱۵ <https://iranhr.net/fa/articles/5891>

IRAN HUMAN RIGHTS

© Iran Human Rights (IHRNGO) 2023
World Day Against the Death Penalty
10 October 2023